

Številka: 1401-47/2019/5		
Ljubljana, 28. 5. 2019		
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si		
ZADEVA: Stališče Vlade Republike Slovenije glede upravičenosti do invalidskega nadomestila za osebe, ki imajo statusa invalida na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – predlog za obravnavo		
1. Predlog sklepov vlade:		
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17), je Vlada Republike Slovenije na . . . seji dne . . . sprejela naslednji		
SKLEP		
Vlada Republike Slovenije je sprejela stališče glede upravičenosti do invalidskega nadomestila za osebe, ki imajo status invalida na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, in ga pošlje Varuhu človekovih pravic.		
Stojan Tramte generalni sekretar		
Sklep prejmejo:		
<ul style="list-style-type: none"> - Varuh človekovih pravic Republike Slovenije - Sektor za delo delovnih teles in svetov vlade - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Damijana Peterlin, sekretarka Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE

d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
/				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah				

načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:	
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:	
/.	
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:	
/.	
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:	
/.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
Vladno gradivo nima finančnih posledic.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	DA/NE
– pristojnosti občin,	
– delovanje občin,	
– financiranje občin.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
Gradiva ni potrebno predhodno objaviti na spletni strani predlagatelja.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Mag. Ksenija Klampfer ministrica	

Priloga:

- Stališče Vlade Republike Slovenije glede upravičenosti do invalidskega nadomestila za osebe, ki imajo status invalida na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov

Stališče Vlade Republike Slovenije glede upravičenosti do invalidskega nadomestila za osebe, ki imajo statusa invalida na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Varuh) je prejel pobudo fizične osebe v zvezi s statusom invalida na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14; v nadaljnjem besedilu: ZZRZI) in se je v okviru obravnavane pobude obrnil na pristojno ministrstvo. Varuh zatrjuje, da določbe ZZRZI vsebujejo neustavno pravno praznino v nasprotju s 14. in 52. členom Ustave Republike Slovenije. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) je Varuhu v zadnjih šestih mesecih že večkrat pojasnilo in utemeljilo zakonske rešitve na področju invalidske politike, vendar Varuh z odgovori ministrstva ni bil zadovoljen, zato se je v zvezi z navedeno problematiko obrnil na Vlado Republike Slovenije.

Vlada Republike Slovenije odgovarja.

ZZRZI in tudi Zakon o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS, št. 30/18; v nadaljnjem besedilu: ZSVI) ne urejata položaja in pravic oseb s težavami v duševnem zdravju. Navedeno področje urejata Zakon o duševnem zdravju (Uradni list RS, št. 77/08 in 46/15 – odl. US) in Resolucija o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (Uradni list RS, št. 24/18), predlagatelj katerih je bilo Ministrstvo za zdravje in ju je sprejel Državni zbor Republike Slovenije.

Sredi leta 2004 je začel veljati ZZRZI, ki je nadomestil Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 18/76, Uradni list RS, št. 8/90 in 63/04 – ZZRZI; v nadaljnjem besedilu: ZUZIO). Tudi v skladu s tem zakonom je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje osebam, ki so se zaradi raznih oviranosti težko zaposlile, podeljeval status invalida, če osebe statusa oziroma pravic niso pridobile iz naslova zavarovanja.

ZZRZI ureja posebnosti zaposlovanja za populacijo invalidov, ne ureja pa pravic sicer nezaposlenih oseb. Za nezaposlene osebe, tako trajno, kot tudi začasno, veljajo v Republiki Sloveniji drugi predpisi. S ciljem, da bi zaposlene invalidne osebe ohranile in razvile delovne sposobnosti, pridobile delovno kondicijo in delovne kompetence in se po preteku določenega časa tudi vključile v delovni proces in se zaposlile, ZZRZI daje invalidom možnost vključevanja v programe socialne vključenosti. Običajno se osebe, vključene v programe socialne vključenosti, zaposlijo v katerem od zaposlitvenih centrov in zato dobivajo (sicer subvencionirano) plačo. V skladu z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16, 31/18 in 73/18) imajo zaradi odločbe o nezaposljivosti (ob izpolnjevanju drugih pogojev po navedenem zakonu) pravico do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, čeprav so mlajši od 65 let.

V letu 2018 je bil sprejet ZSVI, ki je nadomestil Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 30/18 – ZSVI; v nadaljnjem besedilu: ZDVDTP). Z navedenim zakonom je sledil odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2007 in bistveno zvišal nadomestilo za invalidnost, ki so ga prejemale osebe s statusom po ZDVDTP. Višino nadomestila je izenačil s seštevkom denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, saj Republika Slovenija ocenjuje, da je to znesek, ki dolgoročno omogoča osebi preživetje.

Zaradi vseh že prej navedenih razlogov Vlada Republike Slovenije ne more podpreti mnenja Varuha o neustavni pravni praznini v nasprotju s 14. in 52. členom Ustave Republike Slovenije.

Invalidom so po oceni Vlade Republike Slovenije zagotovljene vse v 52. členu Ustave Republike Slovenije našete pravice, menimo pa tudi, da je invalidom v Republiki Sloveniji zagotovljena enakost pred zakonom.